(84. joon.). Kirik on ehitatud kivist, ilma tornita. Kuigi järgnevate aastasadade jooksul kirik mõnikord üsna lagunenud seisukorras on olnud, pole ta siiski väga palju kannatanud ja on oma esialgsel kujul — gooti võlvide ja kaartega — kuni tänini säilinud. 1819. a. ehitati kirikule puutorn, mis kahjuks ta stiilset ühtlust väga rikub. Nõo kirik on üks esimesist meie maal, kus orel tarvitusele võeti. See muretseti 1781. a. tolleaegse kirikuõpetaja J. B. Sczibalski algatusel. Läinud aastasaja 70. aastate lõpul ehitati kirikule koorid ja tehti aknad pikemaks. 1890. a. seati üles Ludwigsburgis P. F. Walckeri ehitatud uus orel. 1895. a. saab kirik Tõnis Grenzsteini maalitud uue altaripildi. Varssi pärast seda ehitati ka uus altar, kantsel, pingid jne. — kõik gooti stiilis. Kunstnik Jaan Koort valmistas puust 4 apostlikuju — Paulus, Peetrus, Johannes ja Jakobus — poolreljeefis, 5 jalga kõrged. Kujud seati altarile üles 1910. a. Kirik on köetav; mahutab umbes 500 istekohta. Kellad valatud, väiksem 1817. a. Tartus, suurem 1807. a. Gatšinas.

G. Zopp'i foto.

84. joon. Nõo kirik.

Varemal ajal, kuni 1804. a., oli koguduse surnuaed Vastse-Nõo praeguse Kabeli talu maal. Siis asutati uus surnuaed Luke mõisa maa peale, 1.5 km kirikust kirde poole. Surnuaeda on pärastpoole mitmel puhul laiendatud. Praegu võtab oma alla 11 vakamaad (4.1 ha).

Nõo apostl. õigeusu (Püha Kolmainu nimeline) kirik, 1 km lut. usu kirikust lõuna poole, on 1873. aastal kivist ehitatud, Vana-Nõo mõisa maale. Surnuaed asub kiriku juures.

Rändajaile. Linna läheduse ja kihelkonnast läbi mineva raudtee tõttu on rändamine Nõo kihelkonnas võrdlemisi hõlpus ja vähe aega nõudev. Vaatamisväärilisemad oleksid järgmised kohad:

Nõo ürgorustik. Nõo jaamast kiriku ja Vana-Nõo mõisa kaudu mööda lohu veeru, milles asuvad Karujärved, kuni Unipiha mõisani (6.6 km), kust avaneb vaba vaade üle keerulise ürgorustiku. Tagasi Nõo jaama kas Luke ning Kolga mõisa ja Aiamaa küla ning Järiste mõisa kaudu. Esimene tee 9.0 km pikk, teine 8.9 km.